

สรุปมติการประชุมคณะกรรมการค่าจ้างชุดที่ ๒๐ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒
วันพุธที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒
ณ ห้องประชุมประสงค์ ธรรมนันท์ ชั้น ๕ อาคารกระทรวงแรงงาน

เรื่อง การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒

ตามที่คณะกรรมการค่าจ้างชุดที่ ๒๐ ได้มีมติเห็นชอบมอบหมายให้คณะกรรมการวิชาการและกลั่นกรอง ทำหน้าที่พิจารณากลั่นกรองข้อเสนออัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๖๒ และนำผลการพิจารณาดังกล่าวเสนอคณะกรรมการค่าจ้างเพื่อพิจารณาต่อไป

ในการนี้ ที่ประชุมได้มีการพิจารณาและมีความเห็น ดังนี้

๑. กรรมการฝ่ายรัฐบาล เห็นว่า

๑.๑ สถานการณ์เศรษฐกิจไทยโดยรวม ปี ๒๕๖๒ เกิดจากการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายในประเทศ ส่วนการส่งออกสินค้าในปีนี้อาจชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับการส่งออกในปีที่ผ่านมา ประกอบกับสถานการณ์ของเศรษฐกิจโลกที่อยู่ในความไม่แน่นอน สาเหตุเนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนนโยบายและโครงสร้างทางเศรษฐกิจของต่างประเทศ หรือแม้แต่สถานการณ์สงครามทางการค้าระหว่างสองประเทศมหาอำนาจของเศรษฐกิจโลกอย่างประเทศจีนและสหรัฐอเมริกาที่อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย และด้วยสภาพเศรษฐกิจของไทยในปัจจุบันที่มีดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล จึงทำให้ไทยเป็นประเทศที่น่าสนใจของนักลงทุนชาวต่างชาติ

๑.๒ ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พบว่า ดัชนีผู้บริโภคของประเทศ (เงินเฟ้อทั่วไป) ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น เนื่องมาจากการปรับขึ้นราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง และราคาสินค้าเกษตรที่มีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางที่ดี หรือแม้แต่ว่าราคาสินค้าวัสดุก่อสร้างก็ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากการลงทุนของภาครัฐในการเตรียมสถานที่จัดงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก แต่กระทรวงพาณิชย์ยังคงต้องเฝ้าสังเกตการณ์เรื่องของราคาสินค้าอยู่ตลอดเวลา และจากข้อมูลดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค พบว่า ในช่วงเวลาสามเดือนที่ผ่านมา ผู้บริโภคยังมีความเชื่อมั่นในการใช้จ่ายใช้สอย และคาดว่าภายหลังจากการเลือกตั้งแล้วเสร็จ ค่าดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคจะปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งเศรษฐกิจภายในประเทศก็จะมีเสถียรภาพเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

๑.๓ จากข้อมูลด้านภาระค่าใช้จ่ายของครัวเรือนไทยทั้งหมด พบว่า ร้อยละ ๔๗ ของครัวเรือนไทยทั้งหมด ที่มีสมาชิกภายในครอบครัว จำนวน ๓ - ๕ คน จะมีภาระค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าที่พักอาศัย ค่าอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า/เครื่องใช้ภายในบ้าน ค่าก๊าซหุงต้ม ค่าพาหนะ ค่าเดินทาง ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าโทรศัพท์มือถือ คิดเป็นค่าใช้จ่ายโดยรวมอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๕๐ ของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยทั้งหมดต่อครัวเรือน และผลการสำรวจราคาสินค้าในการอุปโภคบริโภค พบว่า ราคาสินค้ามีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่จังหวัด แต่มีสินค้าบางรายการที่กระทรวงพาณิชย์กำหนดให้เป็นสินค้าราคาควบคุม จึงทำให้มีราคาเท่ากันทั่วประเทศ ดังนั้น ควรมีการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ ในอัตราที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแต่ละพื้นที่จังหวัด และไม่ควรปรับขึ้นในอัตราที่สูงมากเกินไป

๑.๔ ควรมอบหมายให้คณะกรรมการวิชาการและกลั่นกรอง ทบทวนการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ อีกครั้ง ส่วนในประเด็นการกำหนดให้สถานประกอบการมีการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างตามระบบโครงสร้างค่าจ้าง จะต้องมีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกในหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียด

๒. ที่ปรึกษาคณะกรรมการค่าจ้าง เห็นว่า

๒.๑ มีบางประเภทกิจการที่มีผลประกอบการไม่ค่อยดีนักและอาจได้รับผลกระทบเมื่อมีการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ เช่น กิจการประเภทค้าปลีก-ค้าส่ง เป็นต้น จึงควรเชิญผู้ประกอบการ SMEs และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการค่าจ้างในการประชุมครั้งถัดไป เพื่อเป็นการรับฟังข้อมูล

และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นกับสถานประกอบการกิจการขนาดเล็ก หรือ SMEs ในกรณีที่มีการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒

๒.๒ การพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดจะต้องคำนึงถึงลักษณะความแตกต่างกันของแต่ละพื้นที่จังหวัด เช่น ราคาของสินค้า และพฤติกรรมการอุปโภคบริโภคของแรงงาน เป็นต้น ซึ่งกรณีให้ปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในจำนวนเงินที่เท่ากันทุกจังหวัดนั้น อาจส่งผลกระทบต่อจังหวัดที่มีขนาดเล็กค่อนข้างสูงเมื่อนำจำนวนเงินที่ปรับขึ้นมาคิดเป็นอัตราร้อยละ (%) ที่เพิ่มขึ้น และอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญในการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดนั้น จะต้องคำนึงถึงภาพรวมของการส่งออกสินค้าไทยไปต่างประเทศด้วย เช่นกัน เพราะการส่งออกสินค้าถือว่าเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญของนายจ้างที่แสดงถึงความสามารถในการจ่ายค่าจ้างให้กับลูกจ้าง ดังนั้น จึงควรชะลอการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ เพื่อวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในภายหลังให้ชัดเจนและให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

๒.๓ คณะอนุกรรมการพิจารณอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดและกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้แทนภาครัฐ ผู้แทนฝ่ายนายจ้าง และผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง ในการทำหน้าที่พิจารณอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของแต่ละจังหวัดเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการค่าจ้าง และจากข้อเสนออัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ พบว่าจากคณะอนุกรรมการฯ จังหวัด ทั้งหมด ๗๗ คณะ มีคณะอนุกรรมการฯ จังหวัด จำนวน ๔๖ จังหวัด ที่มีมติไม่ขอปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ ซึ่งถือว่ามียุทธศาสตร์ และถ้าหากมีการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำทุกจังหวัดตามข้อเสนอของคณะอนุกรรมการวิชาการและกลั่นกรอง อาจส่งผลกระทบต่อภาพรวมของประเทศในด้านลบมากกว่าด้านบวก ดังนั้น ควรนำข้อมูลและเหตุผลของคณะอนุกรรมการฯ จังหวัด ทั้ง ๔๖ จังหวัด มาประกอบการพิจารณอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ ด้วย

๓. กรรมการฝ่ายลูกจ้าง เห็นว่า

๓.๑ การขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ เป็นการปรับขึ้นในอัตราที่ค่อนข้างน้อย ซึ่งผู้ประกอบการที่มีการส่งออกสินค้าไปต่างประเทศเป็นหลักนั้น ถือว่าเป็นผู้ประกอบการขนาดใหญ่ จึงอาจไม่ได้รับผลกระทบจากการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

๓.๒ ที่ผ่านมาจะมีการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในกรุงเทพฯ สูงกว่าจังหวัดอื่นเสมอ ในขณะที่ราคาสินค้าที่มีการจำหน่ายทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดนั้นไม่ค่อยแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าทุกจังหวัดมีค่าครองชีพไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงขอเสนอให้มีการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจากอัตราเดิมในจำนวนเงินที่เท่ากันทุกจังหวัด

๓.๓ แนวคิดเรื่อง “ค่าจ้างขั้นต่ำ” ของไทย กำหนดไว้ว่าเป็นค่าจ้างที่เพียงพอต่อการครองชีพของแรงงานเพียงคนเดียว ซึ่งมีความแตกต่างกับแนวคิดขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ที่กำหนดไว้ว่าเป็นค่าจ้างที่ทำให้แรงงานสามารถเลี้ยงดูตัวเองและครอบครัว รวม ๓ คน ได้ตามมาตรฐานการครองชีพที่อยู่ได้ ซึ่งอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในปัจจุบัน เมื่อนำมาคิดเป็นค่าอาหาร ค่าเช่าที่พักอาศัย และค่าบริการขนส่งสาธารณะโดยรวมแล้วถือว่ายังไม่เพียงพอต่อการครองชีพของแรงงานเพียงคนเดียว สาเหตุเนื่องมาจากประเทศไทยมีค่าครองชีพที่ค่อนข้างสูง ทำให้แรงงานต้องทำงานนอกเวลา (OT) เพื่อหารายได้เพิ่ม แต่แรงงานที่มาจากจ้างเหมาแรงงานแบบการจ้างเหมาช่วง (Subcontract) จะได้รับค่าจ้างตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเท่านั้น เพราะทางบริษัทฯ ไม่มีนโยบายจ่ายค่าทำงานนอกเวลา (OT) เพิ่มเติม ดังนั้น ในอนาคตควรกำหนดให้สถานประกอบการมีการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างตามระบบโครงสร้างค่าจ้าง อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าในปัจจุบันผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมากที่สุดจะเป็นแรงงานต่างด้าว ก็ควรมีการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ แต่อาจจะกำหนดเพิ่มเติมไว้ว่า ให้มีการทบทวนความเหมาะสมของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำทุกสี่ปี

๔. กรรมการฝ่ายนายจ้าง เห็นว่า

๔.๑ เห็นด้วยกับความเห็นของที่ปรึกษาคณะกรรมการค่าจ้าง และควรชะลอการพิจารณาการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ ไปก่อน

๔.๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ ครั้งนี้ ค่อนข้างน้อย ควรนำตารางแสดงรายละเอียดในการคำนวณอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ทั้งส่วนของคณะกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จังหวัด เป็นผู้คำนวณเอง และส่วนที่ฝ่ายเลขานุการคำนวณได้ถูกต้องตามสูตรแล้ว เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการค่าจ้างครั้งต่อไปด้วย

๔.๓ กรณีคณะกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด จำนวน ๔๖ จังหวัด มีมติแล้วว่า ไม่ต้องการจะปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ และคณะกรรมการวิชาการและกลั่นกรองมีมติให้ปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำใน ๔๖ จังหวัดดังกล่าวนี้ ทางจังหวัดอาจมองว่า คณะกรรมการค่าจ้างไม่ได้ให้การเคารพหรือยอมรับกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ จังหวัด จึงเห็นว่า ไม่ควรปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามที่คณะกรรมการฯ จังหวัด ทั้ง ๔๖ จังหวัด ได้เสนอมา ทั้งนี้ กลุ่มจังหวัดในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) อาจมีการพิจารณาความเหมาะสมของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเพิ่มเติม

๔.๔ ในกลุ่มอุตสาหกรรมการก่อสร้างจะมีการปรับขึ้นค่าจ้างเป็นรอบปี และแรงงานที่รับผลประโยชน์จากการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมากที่สุด คือ กลุ่มแรงงานต่างด้าว อย่างไรก็ตาม ควรมีการติดตามสถานการณ์การเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะแรงงานชาวเวียดนาม ที่อาจจะเลือกทำงานอยู่ในประเทศของตนเองมากกว่าการอพยพย้ายถิ่นฐานเข้ามาทำงานในประเทศไทย เนื่องจากในปัจจุบันได้มีนักลงทุนชาวต่างชาติที่ย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศเวียดนามแล้ว

มติที่ประชุมของคณะกรรมการค่าจ้าง

ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบให้ชะลอการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ ไปก่อน เนื่องจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจโดยรวมในปัจจุบันยังอยู่ในความไม่แน่นอนจากปัจจัยภายนอกและภายใน ประกอบกับข้อเสนอของคณะกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด จำนวน ๔๖ จังหวัด ที่ไม่ขอปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในครั้งนี้ จึงต้องมีการพิจารณาในรายละเอียดต่าง ๆ อีกครั้ง เพื่อให้การพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ เป็นไปอย่างรอบคอบ และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเศรษฐกิจโดยรวม

๒. มอบหมายให้คณะกรรมการวิชาการและกลั่นกรอง พิจารณาทบทวนข้อเสนออัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ โดยละเอียดอีกครั้ง เพื่อให้การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ มีความครบถ้วนรอบด้านมากยิ่งขึ้น

๓. มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการนำผลสรุปมติและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด จำนวน ๔๖ จังหวัด ที่ได้เสนอไม่ขอปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ มาประกอบการพิจารณาในการประชุมครั้งถัดไป เพื่อที่คณะกรรมการค่าจ้างจะได้นำมติและเหตุผลของจังหวัดดังกล่าวมาประกอบการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒ อย่างละเอียด

๔. มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการเชิญผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการค่าจ้างในการประชุมครั้งถัดไป เพื่อจะได้รับฟังข้อมูลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นกับสถานประกอบกิจการขนาดเล็ก หรือสถานประกอบกิจการ SMEs ในกรณีที่มีการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี ๒๕๖๒

รับรองถูกต้อง

(นางชัตติยา มะหะหมัด)

นักวิชาการแรงงาน

รวบรวมเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒